

**Advies : Voortoets Natuurbeschermingswet
Bestemmingsplan Achtergracht,
Weesp**

Datum : 27 september 2013
Opdrachtgever : Skope Vastgoed BV
Ter attentie van : de heer J. van Rens
Projectnummer : 211x06322

Opgesteld door : Rob van Dijk
i.a.a. : Jochem Rietbergen

Inleiding

Aanleiding en doelstelling

Om een herontwikkeling van een winkelgebied aan de Achtergracht te Weesp mogelijk te maken stelt het BRO een nieuw bestemmingsplan op. Ter ondersteuning van de wettelijke procedure van het bestemmingsplan dienen de milieueffecten te worden beschreven die te verwachten zijn als gevolg van de ontwikkeling. Een van aspecten betreft een onderzoek naar de bijdrage aan de stikstofdepositie als gevolg van de planontwikkeling. De stikstofdepositie is in dit geval relevant in relatie tot de Natuurbeschermingswet.

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) in werking getreden. Deze wet heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere natuurgebieden in Nederland. De Natuurbeschermingswet is van toepassing op Natura 2000 gebieden (aangewezen vanuit de Habitat- en Vogelrichtlijn) en Beschermde Natuurmonumenten.

In de NB-wet is als beoordelingskader de zogenaamde Habitattoets vastgelegd. De beoordeling van een activiteit op grond van de NB-wet kent voor Natura 2000-gebieden de volgende onderdelen:

- Voortoets;
- Vervolg in de vorm van een Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling;
- Toets op ADC-criteria (Alternatieventoets + Dwingende redenen van groot openbaar belang + Compensatie).

Het voorliggend onderzoek betreft een onderzoek in het kader van de voortoets. In de voortoets wordt bepaald wat de effecten kunnen zijn van het plan op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden welke gelegen zijn binnen de mogelijke effectafstand van het plangebied. Indien negatieve effecten zijn uit te sluiten kan een verdere beoordeling achterwege blijven. Indien negatieve effecten zijn uit te sluiten kan een verdere beoordeling achterwege blijven.

Toetsingskader

Natuurbescherming

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. De soortenbescherming, welke landelijk is geregeld onder de Flora- en faunawet en de gebie-

denbescherming waarbinnen de NB-wet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) belangrijke kaders zijn.

De wettelijke bescherming van natuurgebieden is in Nederland vastgelegd in de NB-wet welke in oktober 2005 in werking is getreden. De NB-wet kent drie typen gebieden:

- Natura 2000-gebieden (gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn 1979 en Habitatrichtlijn 1992 zijn/worden aangewezen);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Gebieden die de Minister van EL&I aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Een belangrijk deel van deze wetgeving geeft uitvoering aan het Europese recht. Daarbij gaat het om de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn worden in de EU waardevolle natuurgebieden aangewezen en beschermd die gezamenlijk een Europees ecologisch netwerk moeten vormen, Natura 2000 genaamd. De Nederlandse overheid heeft om de belangrijkste natuurgebieden te beschermen de Natuurbeschermingswet ingevoerd. Als gevolg daarvan zijn er inmiddels 166 Natura 2000 gebieden in Nederland aangewezen.

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd. In het kader van een toets aan de Natuurbeschermingswet wordt bepaald of een ontwikkeling (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaken op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Hiertoe dienen de mogelijke effecten op soorten, habitats van soorten en op habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen in beeld te worden gebracht. Bij de toets zijn de volgende uitkomsten mogelijk:

- de activiteit heeft geen negatief effect op soorten, habitats van soorten en habitattypen;
- vrijstelling vergunningplicht op grond van de NB-wet en Crisis- en herstelwet (CHW);
- de activiteit heeft een kans op een negatief effect (= verslechtering) op soorten, habitats van soorten en habitattypen: een (omgevings)vergunning is nodig via een Verslechteringsstoets en wordt verleend (eventueel onder voorwaarden) als het bevoegd gezag van mening is dat ondanks het verslechterende effect de activiteit toch plaats kan vinden; een verslechterend effect is een permanent effect waarbij tenminste één of meer instandhoudingsdoelstellingen negatief worden beïnvloed. Verslechtering kan ook optreden bij een verstorend effect dat gedurende een zodanig lange periode plaatsvindt dat geen sprake meer is van een tijdelijk effect.
- de activiteit heeft een kans op een significant negatief effect (= significante verslechtering of significante verstoring) op soorten, habitats van soorten en habitattypen: een (omgevings)vergunning is nodig via een Passende Beoordeling.

Stikstof

Stikstof vormt een van de grootste belemmeringen voor de realisatie van de Natura 2000- instandhoudingsdoelstellingen. Het gaat hier om verbindingen van het chemische element stikstof (N) die een verzurende of vermestende werking hebben. Er zijn vele vormen van verbindingen mogelijk, maar de belangrijkste zijn stikstofoxiden: nitriet (NO_2), nitraat (NO_3) (en deze samen: NO_x) en ammoniak (NH_3) en hieruit voortkomend ammonium (NH_4).

Stikstofdioxiden ontstaan bij verbranding van fossiele brandstoffen, emissie van ammoniak vindt plaats bij veehouderijen. Stikstof wordt hier gebruikt als verzamelnaam om al deze stoffen aan te

duiden. In het overgrote deel van de Nederlandse Natura 2000-gebieden bevinden zich stikstof-gevoelige habitattypen en is sprake van een fors overbelaste situatie.

Opgemerkt dient te worden dat er geen wettelijke grenswaarden zijn t.a.v. wanneer er sprake is van een significante verslechtering van stikstofdepositiewaarden. Wel is het zo dat de Raad van State zeer kritisch is op significante verslechtering van stikstofdepositiewaarden wanneer er sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW). De KDW geeft de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype significant wordt aangetast als gevolg van verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie. Met significant wordt bedoeld het in gevaar brengen van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De KDW zijn geen formeel vastgelegde toetscriteria.

Natura 2000-gebieden binnen de mogelijke effectafstand

In onderstaande tabel zijn de wettelijk beschermde gebieden binnen een afstand van 10 km rond het plangebied weergegeven.

Naam gebied	Kortste afstand tot plangebied (km)	Meest gevoelige habitatype of soort	Kritische depositiewaarde (mol totaal N/ha/jaar)	Actuele depositiewaarde (mol totaal N/ha/jaar)
Markermeer & IJmeer	3,0	kranswierwateren	> 2.400	1.000-1.500
Naardermeer	3,2	blauwgrasland	1.071	1.400-2.000
Oeverlanden Gein (BN)	3,3	niet gedefinieerd		
Oostelijke Vechtplassen	3,5	overgangs- en trilveen	714	1.400-2.000
Oeverlanden Winkel (BN)	7,6	niet gedefinieerd		
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	8,3	geen		
Botshol	8,6	overgangs- en trilveen	714	1.400-2.000

Werkwijze toetsing

In de voortoets is door middel van een kwalitatieve beoordeling bepaald of negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van wettelijk beschermde natuurgebieden redelijkerwijs zijn uit te sluiten. Deze beoordeling is gebaseerd op expert judgement, er zijn geen depositieberekeningen uitgevoerd. Voor de beoordeling is gebruik gemaakt van het Alterra-rapport 2397, waarin de kritische depositiewaarden zijn weergegeven, en de Grootschalige Depositie- en Concentratiekaarten Nederland (GDCN) van RIVM.

In de voortoets worden de natuurgebieden Markermeer & IJmeer en Eemmeer & Gooimeer Zuidoever buiten beschouwing gelaten omdat hier geen stikstofgevoelige habitatypes aanwezig zijn. De beschermde natuurmonumenten Oeverlanden Gein en Winkel worden buiten beschouwing gelaten omdat hiervoor geen specifieke habitats zijn gedefinieerd. Natura 2000-gebied Botshol wordt vanwege de afstand buiten beschouwing gelaten. Ook effecten van andere storingsfactoren dan stikstofdepositie (bv. geluidsvertoring, hydrologische veranderingen) zijn in de toets buiten beschouwing gelaten, omdat deze over een afstand van 3 kilometer op voorhand redelijkerwijs zijn uit te sluiten.

Beschrijving huidige situatie

In de huidige situatie is het plangebied vrijwel geheel verhard en voor ongeveer 50% bebouwd. Op één van de percelen is een supermarkt gevestigd. Tevens staan op de te ontwikkelen locatie de voormalige brandweerkazerne (aan de Achtergracht 64a) en de panden Groeneweg 14 en 16. Het bestaande parkeerterrein (met 71 parkeerplaatsen) behoort eveneens tot het plangebied. In genoemde panden zijn, naast de supermarkt nog een aantal andere winkels gevestigd, deze betreffen een fietsenmaker, een slijterij, een bloemist en een vishandel. Het transformatorhuis van de Nuon maakt eveneens deel uit van het plangebied. De totale oppervlakte van het plangebied is circa 5.862 m².

Beschrijving ontwikkeling

Functioneel programma

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden: de Achtergracht en de Groeneweg waarvoor elk een eigen programma is opgesteld.

Achtergracht

Binnen de door de gemeente Weesp gestelde kaders, de mogelijkheden van de locatie en de wensen van de initiatiefnemers is het volgende richtprogramma vastgesteld:

Niveau	Functie	Oppervlakte m ² bvo
Begane grond	Commerciële ruimten, waaronder supermarkt(en)	3.674
	Trappenhuis/lift trafo	90
1 ^e verdieping	Commerciële ruimten en personeelsruimte(n)	610
	Parkeerdek exclusief hellingbaan	± 3.000
	Trappenhuis/ lift/ winkelwagens	75
	Totaal	± 7.450
	Totaal winkels (inclusief personeelsruimte)	4.284

Om het parkeerdek/ -hof te kunnen bereiken is tussen de Groeneweg 18 en 20 een ontsluiting voorzien. Deze ontsluiting is tevens bedoeld voor de laad- en losplek. De ontsluiting heeft een breedte van maximaal 8 meter. Hiermee is de ontsluiting goed toegankelijk voor vrachtwagens en hulpdiensten.

Op verdieping van de bouwmassa aan de Achtergracht zijn tevens kleine zelfstandige kantoorruimten mogelijk gemaakt, welke een entree op begane grond kunnen hebben. Deze mogelijkheid is geboden omwille van flexibiliteit in de verhuurmogelijkheden.

Groeneweg

Aan de Groeneweg 18 is een bouwvlak opgenomen om ter plaatse (vervangende) nieuwbouw te kunnen plegen met een oppervlak van circa 460 m² bvo, verdeeld over twee verdiepingen, ten behoeve van detailhandel. Ten opzichte van de huidige situatie, waar uitsluitend detailhandel op de begane grond aanwezig is, kan circa 210 m² bvo toegevoegd worden. De tweede laag krijgt een kapvorm die aansluit bij naastgelegen panden. Qua verschijningsvorm wordt een architectuurbeeld zoals aan de Achtergracht voorgesteld.

Ter plaatse van de Groeneweg 10 – 14 is de mogelijkheid opgenomen om detailhandel te realiseren. Dit ten opzichte van de huidige situatie waar dat niet mogelijk is. De oppervlakte bedraagt circa 200 m².

Verkeersaantrekkende werking

De toename aan functies zorgen voor extra verkeer. De berekening van de verkeersgeneratie van de huidige functies is gebaseerd op CROW kengetallen.¹ De rekenformules van het CROW gaan uit van een minimum en maximum en deze hebben een behoorlijke bandbreedte.

Gezien de ligging van Weesp ten opzichte van de omliggende sterk verstedelijkte regio's van Amsterdam, 't Gooi en Almere kan gesteld worden dat het hoofdwinkelgebied van Weesp is in te delen in de één van de categorieën 'sterk of matig stedelijk'. De verkeersgeneratie van binnensteden of hoofdwinkelcentra voor kernen van 20.000 tot 30.000 inwoners ligt volgens de CROW-publicatie tussen de 26,0 en 35,2 motorvoertuigen per etmaal. De parkeervoorziening die met onderhavig plan wordt mogelijk gemaakt is mede bedoeld om de parkeervraag van een supermarkt op te vangen. Supermarkten kennen gemiddeld genomen een relatief korte bezoektijd en hoge frequentie. Vandaar dat voor de berekeningen uitgegaan wordt van de kencijfers aan de bovenkant van de bandbreedte. Omdat er niet alleen sprake is van een toevoeging, maar ook van amovering van functies, is in de berekeningen uitgegaan van een saldering tussen de bestaande verkeersaantrekkende werking en de nieuwe.

Tabel: verkeersaantrekkende werking bestaande functies

	Eenheid	Verkeersgeneratie (norm)	Aantallen mtv/etmaal
Detailhandel	2.674 m ²	35,2mvt per 100 m ² bvo	941
Brandweerkazerne*	358 m ²	4,4 mvt per 100 m ² bvo	16
Woningen	2	5,5 mvt per woning	11
Totaal			968

* = Er zijn geen afzonderlijke normen voor een brandweerkazerne. Deze functie wordt voor de berekening gezien als 'bedrijf, arbeidsextensief'

Tabel: verkeersaantrekkende werking nieuwe situatie

	Eenheid	Verkeersgeneratie (norm)	Aantallen mtv/etmaal
Detailhandel	4.694 m ²	35,2 mvt per 100 m ² bvo	1652

De verschillen in verkeersgeneratie per functie staan in de volgende tabel:

	Verkeersgeneratie bestaand	Verkeersgeneratie nieuw	Verschil
Detailhandel	941	1652	711
Brandweerkazerne	16	0	-16
Woningen	11	0	-11
Totaal	968	1652	684

Binnen de verkeersstructuur van de kern Weesp (en omgeving) heeft de Groeneweg de functie van erfontsluitingsweg (gedeeltelijk 30, gedeeltelijk 50 km/h, voorrangskruisingen). Er zullen op

¹ CROW publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie', oktober 2012.

de Groeneweg circa 6.459 mvt/etmaal² worden afgewikkeld. Uitgaande van een gelijke verdeling van verkeer over beide wegvakken, zal een toename van $684/2 = 342$ mvt/etmaal per wegvak gelijk zijn aan 5,3% voor het wegvak Groeneweg, richting Stadhuis, respectievelijk 5,3% voor het wegvak Groeneweg richting CJ v. Houtenlaan en daarmee marginaal.

Effectenbeoordeling

Zowel in het Natura 2000-gebied Naardermeer als in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen liggen de actuele depositiewaarden van stikstof ruim boven de kritische depositiewaarden van de meest kritische habitattypen. Dit betekent dat de kwaliteit van deze habitats achteruitgaat (of kan gaan) door de vermistende werking van stikstof. In de praktijk worden vaak effectgerichte maatregelen genomen, bijvoorbeeld plaggen van vegetaties, om deze negatieve effecten te niet te doen.

In Nederland draagt de veehouderijsector het meeste bij aan de uitstoot van stikstof (ca. 50%). Daarnaast dragen verkeer en industrie bij. Uit het verkeersonderzoek blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling leidt tot een verhoogde verkeersgeneratie met 661 motorvoertuigen per dag. Door het toegenomen winkelaanbod zullen in de nieuwe situatie meer mensen met de auto het plangebied bezoeken. Op lokaal niveau is daardoor een toename van verkeer.

De verwachting is echter niet dat op een hoger schaalniveau een toename van gemotoriseerd verkeer ontstaat als gevolg van het plan. In het plangebied worden geen woningen ontwikkeld (met potentiële 'nieuwe' automobilisten), maar alleen winkels. Er is geen reden om aan te nemen dat de toekomstige nieuwe bezoekers van het plangebied vaker of verder weg boodschappen gaan doen dan in hun oude situatie. Integendeel, de opwaardering van het winkelgebied aan de Achtergracht en Groeneweg is er juist op gericht dat inwoners van Weesp meer boodschappen lokaal doen dan verder weg in bijvoorbeeld Amsterdam. Omdat er op gemeentelijk niveau geen toename van stikstofdepositie te verwachten is vanuit gemotoriseerd verkeer, zijn negatieve effecten door stikstofdepositie redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

Negatieve effecten vanuit op wettelijk beschermde natuurgebieden als gevolg van de ontwikkeling zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Vanuit de Natuurbeschermingswet zijn er geen nadere eisen of voorwaarden aan het plan.

² Telgegevens gemeente Weesp 2011